

som den ærede Forslags stiller allerede ved 1ste Behandling gav, tiltalte mig meget, troer jeg dog rigtignok, at man, foruden mulige andre Indvendinger, man kan gjøre mod Forslaget, med Rette vil kunne gjøre den Indvending derimod, at det staaer i den meest bestemte Modstrid med den femte midlertidige Bestemmelse i Grundloven. Dersom det ærede Medlem dertil vil bemærke, at denne træder ud af Kraft, netop naar Valgloven vedtages, saa svarer jeg dertil, at dette naturligtvis er ganske rigtigt, thi ellers kunde Forslaget jo ikke stilles, men at denne Bestemmelse, saaledes som den nu lyder, er vedtagen af Rigsdagen ifjor, saa at jeg vilde finde det mærkeligt, om Rigsdagen iaar vilde give en aldeles modsat Bestemmelse.

Jeg skal tillade mig et Par Bemærkninger angaaende det vigtigste af de Forslag, der idag foreligge, nemlig Forslaget om Indførelsen af Forholdstalsvalg ved Valgmændsvalgene. Jeg havde først ønsket Ordet, efterat det ærede Medlem, som har stillet Forslag i saa Henseende, havde udtalt sig, men da jeg har faaet det før ham, maa jeg tage Hensyn til den Begrundelse, han gav ved 1ste Behandling, og som han muligvis idag ganske vil henholde sig til, da Spørgsmaalet fandt en saa grundig Forhandling ved 1ste Behandling. Denne Valgmaade, der i Begyndelsen, da den fremkom, blev betragtet som en besynderlig Curiositet, er jo efterhaanden bleven meget populair, navnlig her i Thinget. Vi benytte den jo saa ofte ved vore Udvalgs Sammensætning, og vi fik forleden vedtaget en Bestemmelse, hvorefter vore Secretairer kunne nyde den Ære at blive valgte paa denne Maade. Der har været stillet Forslag om at indføre den ved forskellige communale Valg, hvilket Forslag dog blev forkastet; vi have faaet den ind i Grundlovens § 40 med Hensyn til Valget af Landsthingsmand, og nu foreslaaes det at gaae endnu videre og ogsaa anvende den ved Valget af Valgmænd. Denne Popularitet kan jo nok forklares, thi det er virkelig ikke alene en sundrig Valgmaade, men under visse Forudsætninger og med visse Begrændsninger tillige en heldig og hensigtsmæssig Valgmaade, som kan tilveiebringe frie Valg og beskytte imod et Fleertals Herredømme. Hertil kommer jo tillige, at det er en Dpfun-

delse af en dansk Mand, en Dpfundelse, der har vaakt megen Dpsigt, og jeg synes, man kan være berettiget til at føle en vis Nationalstolthed derover. Naar der nu for det Første spørges, om denne Valgmaade er hensigtsmæssig, om det var ønskeligt at faae den ind ved Valget af Valgmænd, saa er det ganske klart for mig, at dette Spørgsmaal maa besvares bejaende. Der er ingen Tvivl om, at det i betydelig Grad vil fremme det politiske Liv. Vi maae lægge Mærke til, at der baade i Kjøbenhavn og i Kjøbstæderne altid er et Mindretal, som endog undertiden ikke er saa ganske lidet; men naar dette Mindretal aldrig kan sætte Nogen igjennem ved Valgene, saa taber det Modet og bliver borte, og naar saa Fleertallet er vis paa, at det altid kan og vil seire, saa bliver ogsaa det ligegyldigt. Denne Valgmaades Indførelse vil derimod give begge Parter Kappelyst og fremkalde Interesse, Strid; men dette er der jo ingen Grund til at være bange for i det politiske Liv. Man siger, at denne Valgmaade ikke kan anvendes paa Landet, ligesom heller ikke i de mindre Byer, og dette mener man er en væsentlig Indvending imod den. Ganske vist kan dette siges, men man kan ikke bebrejde Nogen, at den ikke foreslaaes anvendt uden i de Tilfælde, hvor det er muligt at anvende den; man maa indskrænke sig til at indføre den der, hvor Betingelserne for dens Anvendelse haves, paa andre Steder kan man ikke indføre den. Men Spørgsmaalet med Hensyn til Anvendelsen af denne Valgmaade i det her omhandlede Tilfælde er navnlig det, om det strider imod Grundloven eller ikke. Det er maaskee de ærede Medlemmer bekendt, at i det andet Thing blev der af et æret Medlem fremstillet den Dpfattelse, at det var saa langt fra, at denne Valgmaades Indførelse her stred imod Grundloven, at den netop fulgte af Grundloven, idet han gjorde gjældende, at, naar der i § 40 siges, at Valget af Landsthingsmændene skal skee efter Reglerne for Forholdstalsvalg, saa omfatter dette naturligtvis begge Operationer, ogsaa det første Valg, hvorved man vælger Valgmænd. Jeg tilstaaer, at dette er den meest halsbrækkende Fortolkning, jeg nogen- sinde er truffen paa; men da den ikke er fremkommen i dette Thing, anser jeg det ikke for